

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Արեւիք-Արեւմուտք
մատենաշար

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
(ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹԻ ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԵՐԷՆ
ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ)

ԵՐԵՒԱՆ 2019

ՀՏԴ 821.19-93Թումանեան
ԳՄԴ 84(5Հ)
Թ 950

Միրելի՛ փոքրիկներ, պարմանի-պարմանուհիներ, վստահաբար դուք ընթերցանութեան սիրահարներ էք: Չենք սխալուի, եթէ ասենք, որ ձեր ամենից նախընտրելի մանկագիրը Յովհաննէս Թումանեանն է: Կը յիշէք՝ ինչպէս էին մայրիկներն ու մեծ մայրիկները ձեզ պատմում Քաջ Նազարի, Ուլիկի, Ճամբորդների կամ Պոչատ աղուէսի արկածները, ինչպէս էին ձեր ուսուցիչները սովորեցնում խենթ Մարտի կամ չարուկ Գրիչի մասին բանաստեղծութիւնները եւ խեղճ Գիքորի պատմութիւնը...

Միրելիներ, գիտէ՞ք արդեօք, թէ քանի տարեկան է այսօր ձեր սիրելի Թումանեանը:

Մի ամբողջ 150 տարեկան:

Իսկ գիտէ՞ք, թէ ով էր Թումանեանի լաւագոյն բարեկամներից մէկը, որը իր համբաւաւոր ընկերոջ մանկական ստեղծագործութիւնները փոխադրեց արեւմտահայերէնի: Լեւոն Շանթը:

Այս տարի՝ 2019-ին, Լ. Շանթը եւս բոլորեց իր 150 ամեակը:

Ուրեմն՝ այս գեղեցիկ հատորը նուիրուած է երեխաների մեծ բարեկամներ Յովհաննէս Թումանեանի եւ Լեւոն Շանթի յոբելեաններին:

Կարդացէք եւ վայելէք այն:

Ի դէպ, հատորի ԾՆՆԴԵԱՆԸ մասնակցել են Սփիւռքի հայկական բազմաթիւ վարժարանների սաներ՝ իրենց հրաշալի գծագրութիւններով:

Յովհ. Թումանեանի թանգարանը իր երախտագիտութիւնն է յայտնում այդ վարժարանների պատասխանատուներին եւ աշակերտութեանը այս կարեւոր ԳԼՔԻ ստեղծմանը իրենց նպաստաւոր մասնակցութիւնը բերելու համար:

Թանգարանը երախտագիտութիւն է յայտնում նաեւ
**Ալիք եւ Քամի թոռնիկների անունից գրքի տպագրական ծախքերը սիրայօժար
ստանձնած բարերար Արմինէ Կարապետեան-Կունդակջեանին (ԱՄՆ):**

ՀՏԴ 821.19-93Թումանեան
ԳՄԴ 84(5Հ)

Նկարագարողներ

Ազգային Սրբոց Նահատակաց Վարժարան *Սուրբիա, Լաթաքիա*

Լոռի Մանճեան, 12 տ.
Կալին Գալայճեան, 12 տ.
Արազ Պետուրեան, 15 տ.
Շիրազ Գաբրիէլեան, 12 տ.
Փաթիլ Ճապալուր, 11 տ.
Աւետիս Ճապալուր, 13 տ.

Հայ Կաթողիկէ Մեսրոպեան Բարձրագոյն Վարժարան *Լիբանան, Պէյրութ*

Լիւսի Գասէմճեան, 11 տ.
Սէլին Փիւսկիլեան, 9 տ.
Թիա Աշգեան, 12 տ.
Անժէլինա Մինասեան, 11 տ.

Ազգային Եղիշէ Մանուկեան Բոլէճ Լիբանան, Պէյրութ

Արեւիկ Գազանճեան, 11 տ.
Սալբի Սալորեան, 11 տ.
Առլի Սէֆերեան, 14 տ.
Քրիստ Դարբինեան, 11 տ.

Սահակ-Մեսրոպեան Վարժարան *Ֆրանսիա, Փարիզ*

Գլոէ Զաթ, 11 տ.
Սոֆի Ստեփանեան, 12 տ.

Էսայեան Վարժարան *Թուրքիա, Կ. Պոլիս*

Ալէքս Էշմէգողլու, 13 տ.
Ճան Պարըշ, 13 տ.

Պոմոնթիի Մխիթարեան Վարժարան *Թուրքիա, Կ. Պոլիս*

Տիանա Սանթուրեան, 12 տ.

Սահակեան-Նունեան Վարժարան *Թուրքիա, Կ. Պոլիս*

Բայնա Աւատիքեան, 10 տ.
Լարա Տիվէնճի, 9 տ.
Նաթալի Վուրալ, 10 տ.
Ասլին Պօղոսեան, 9 տ.
Նայատ Գապար, 9 տ.

Բանկալթրի Մխիթարեան Վարժարան *Թուրքիա, Կ. Պոլիս*

Նիքոլ Վահրատողլու, 9 տ.
Քրիս Արտա Գասապեան, 8 տ.
Լորի Գայաէր, 12 տ.
Գարլա Գամառ, 12 տ.
Սելիս Տուրատուրեան, 10 տ.
Նորա Տավուլճեան, 11 տ.
Անիա Վարկը, 12 տ.

Տատեան Վարժարան *Թուրքիա, Կ. Պոլիս*

Լարա Թռչունեան, 11 տ.
Ժպիտ Իջ, 11 տ.
Լարիսա Սիւլիմօղլու, 10 տ.
Թայիս Չօլաքեան, 11 տ.
Անի Պչաքճը, 10 տ.
Ալէսիա Չազըր, 11 տ.
Տէնչալի Էրբընար, 11 տ.
Սելին Տէմիր, 10 տ.

Գոլստըն Վարժարան

Առստրալիա, Միդնէյ

Նելլի Մերիճանեան, 12 տ.

Կիլիկեան Վարժարան

Սուրիա, Հալէպ

Կալին Օհանեան, 15 տ.

Սարգիս Աւետեան, 12 տ.

Լիտիա Մարգարեան

Մարիամ Ֆադրալ

Միրէյ Ջոփուրեան, 8 տ.

Լ. Նաճարեան եւ Գ. Կիւլպէնկեան

Կեդրոնական Վարժարան

Սուրիա, Հալէպ

Գէորգ Գասիս, 10 տ.

Անի Նաճարեան, 10 տ.

Ներսէս Փիլոյեան, 10 տ.

Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութիւն

Արգենտինա, Պուէնոս Այրէս

Խուանա Եողորթեան, 9 տ.

Տելֆի Ատտամօ, 8 տ.

Վիոլեթա Չիլիկիիրեան, 9 տ.

Միա Միքայէլեան, 8 տ.

Ռոզ եւ Ալեք Փիլիպոս Ազգային Վարժարան

ԱՄՆ, Գլենդէլ

Անահիտ Արրահամեան, 9 տ.

Մեգի Չաքմարճեան, 8 տ.

Նաթալի Մերայտարեան, 12 տ.

Լոռի Տաղլեան, 12 տ.

Ատրիանա Բեմեճեան, 12 տ.

Նաթալի Վարդան, 12 տ.

Նահիրի Վարդան, 1 տ.

Անի Հայրապետեան, 12 տ.

Յովհաննէս Օհանեան, 12 տ.

Դալար Գապարեան, 12 տ.

Ռուսաստան, Մոսկուա

Մանէ Ղազարեան, 7 տ.

Հայ-ամերիկեան Կրթամշակութային Ասոցիացիա

ԱՄՆ, Նիւ Եորք

Դիանա Ղազարեան, 15 տ.

Միքայէլ Ղազարեան, 14 տ.

ԱՄՆ, Ֆրեզնօ

Սարին Տէր Սիմոնեան, 10 տ.

Տատիանա Մինասեան, 10 տ.

Լիլի Հայրապետեան, 10 տ.

Մարինէ Սէմերճեան, 10 տ.

Ճենազեան Վարժարան

Յունաստան, Աթէնք

Ադրիանա Չարգարեան, 12 տ.

Մարիամ Գրիգորեան, 12 տ.

Թիւ 43 աւագ դպրոց

Յունաստան, Աթէնք

Մարիանա Չարգարեան, 15 տ.

Չուիցերիա

Լուսինէ Լապէյր-Մարանճեան, 8 տ.

Կանադա, Թորոնթօ

Նինարէ Նազարեան

Սուրիա, Հալէպ /արդէն հայաստանաբնակ/

Սելլա Եազճեան, 15 տ.

Գէորգ Սարգիսեան, 10 տ.

Վան Թիւֆէնկճեան, 7 տ.

Բարդի Ստամբուլեան, 12 տ.

Արի Ազոյի, 11 տ..

Աննա-Մարիա Սարգիսեան, 11 տ.

Աննա-Մարիա Փելամեան, 9 տ.

Սարո Գարակիզլեան, 9 տ.

Սերո Գարակիզլեան, 9 տ.

Մանէ Եագճեան, 13 տ.

Շուշի Շարոյեան, 12 տ.

Սուրիա, Քէսսպ /արդէն հայաստանաբնակ/

Ռոզի Գարակէօզեան, 10 տ.

Լօրի Գարակէօզեան, 9 տ.

ԲԱՂՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Ամպն ու սարը

Ամպը եկաւ,
 իջաւ սարին,
 իջաւ սարի
 սուր կատարին,
 եկաւ ըսաւ
 բարձրի՛կ սարին.
 «Ի՞նչ ես պապի՛կ,
 անհոգ նստեր.
 ան որ անցաւ
 լաւ օրերդ էր.
 շուտով կու գան
 բուք ու բորան,
 սաստիկ ցրտեր»:
 Ըսաւ, գնաց:
 Սարը կամաց
 բերել տըլաւ
 լայնատարած
 իր ճեփ-ճերմակ
 թաւ մուշտակը,
 մտաւ տակը:

Ռոզի Գարակեօզեան, 10 տ., Սուրիա, Քեսապ
 /2 տարի է, կ'ապրի Հայաստան/

Աշնան վերջը

Լերան լանջէն,
մեզին մեջէն,
կը մրմնջէ
ու կը կանչէ
ժայռին տակի
մերկ գետակի
ջուրը բարակ,
ջուրը մինակ,
տրտում-տխուր.

Կալին Գալայճեան, 12 տ. Սուրիա, Լաթաքիա,
Ազգային Սրբոց Նահատակաց Վարժարան

Լորի Մանճեան, 12 տ.,
Սուրիա, Լաթաքիա, Ազգային Սրբոց
Նահատակաց Վարժարան

— Վա՛շ, վի՛շ, վա՛շ, վի՛շ,
ո՛ր կորան, ո՛ր,
տերեւ ու խոտ,
վարդը շաղոտ,
հօտ ու թռչուն,
բառաչ, հաչիւն,
սարուորն ուրախ,
սրինգ ու խաղ,
ո՛ր կորան, ո՛ր...

Ծոյլ աղջիկը

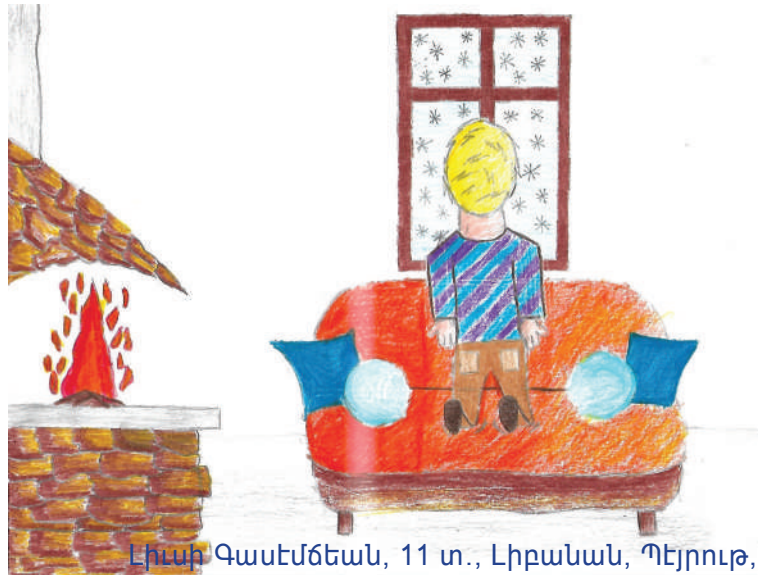
Բանն ի՞նչ կ'ընեն՝ կեղտոտ է,
բամպակը կորիզոտ է,
մետաքս պիտի որ մանեն,
մաստակ պիտի որ ծամեն,
կտուրը տիտիկ ընեն,
անցնողը մտիկ ընեն,
ուտեն, խմեն,
կողինք մտնեն:

Արեւիկ Գազանճեան, 11 տ., Լիբանան, Պէյրուս,
Ազգային Եղիշէ Մանուկեան ԲՅՈՒԵ

Առաջին շինը

— Վա՛յ, մայրի՛կ, նայե՛, բակն ու դուռը լի ինչքա՛ն ճեփ-ճերմակ թիթեռ կը թռփի. այսքան շատ թիթեռ չէի տեսեր դեռ:

Լիւսի Գասեմճեան, 11 տ., Լիբանան, Պէյրուս, Զայ Կաթողիկէ Մերոպեան Բարձրագոյն Վարժարան

Սելին Փիւսկիլեան, 9 տ., Լիբանան, Պէյրուս, Զայ Կաթողիկէ Մերոպեան Բարձրագոյն Վարժարան

— Չէ՛, իմ մանչո՛ւկըս, թիթեռնիկ չէ՛ ան. ծաղիկներուն հետ թիթեռներն անցան. ա՛ն, որ օդին մէջ այնպէս կը խաղայ, ձի՛ւնն է, որ փերթ-փերթ վերէն կը տեղայ:

Խնոցի

Հարե՛, հարե՛, խնոցի՛,
 մեջըդ բարի, խնոցի,
 ունկըդ բարակ, խնոցի,
 մեջըդ կարագ, խնոցի:

Մանե Ղազարեան, 7 տ.,
 Ռուսաստան, Մոսկուա